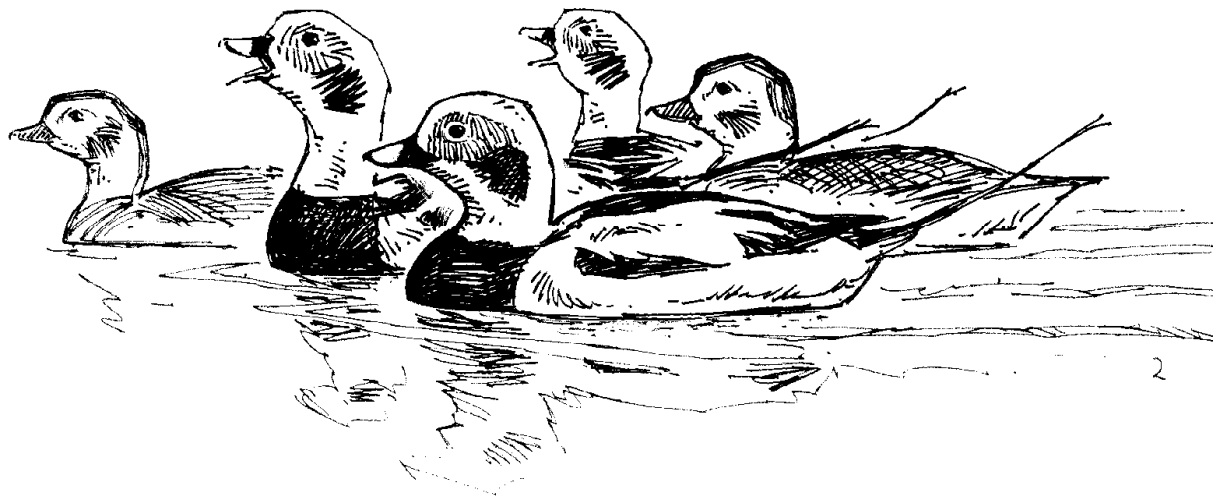

Årsmelding 2015

for

Norsk Ornitologisk Forening

Sekretariat og organisasjon

NOFs sekretariat har i 2015 hatt følgende sammensetning: Kjetil Aadne Solbakken (generalsekretær), Ingar Jostein Øien (fagsjef), Martin Eggen (naturvernrådgiver, 100 % engasjement f.o.m. 1. desember), Frode Falkenberg (rådgiver), Oddvar Heggøy (førstekonsulent), Berit Krogstad (førstekonsulent), Frøydis Kvaløy (rådgiver, 40 % engasjement t.o.m. 30. juni), Magne Myklebust (informasjonskonsulent), Morten Ree (organisasjonskonsulent), Jan Erik Røer (seniorrådgiver, 40 % stilling), Paul Shimmings (førstekonsulent, 100 % engasjement) og Tomas Aarvak (rådgiver). Dette utgjorde 9,5 årsverk. I tillegg kommer en del kortere engasjementer i prosjektvirksomheten.

NOF har fylkesavdelinger i alle fylker. Antall lokallag er 52. NOFs strategi som ble vedtatt i 2014 har gitt foreningen fornyet strategisk retning, som vi har sett resultater av i 2015. Strategien gjelder for perioden 2014-2019.

NOF er partner i BirdLife International. Med 119 partnere i 117 land og over 13 millioner medlemmer og bidragsyttere er BirdLife International verdens største naturvernpartnerskap. I Norge har NOF et formalisert samarbeid med en rekke andre biologiske foreninger gjennom sitt medlemskap i Sabima.

Sentralstyret

Det ble avholdt fire møter i sentralstyret hvor totalt 39 saker ble gjennomgått. Etter årsmøtet i 2015 har Simon Rye vært styrets leder og Eli Maria Stenklev har vært nestleder. Michael Fredriksen, Per Stensland, Anne Sørensen, Edvin Thesen og Christin Valsjø har vært styremedlemmer.

Medlemsutvikling

Felles medlemskontingent er innført for hele NOF med unntak av NOF avd. Oslo og Akershus. Ved årets slutt talte denne felles medlemslisten 8 282 medlemmer. Av disse var 68 % menn og 32 % kvinner. I tillegg kommer 959 medlemmer fra NOF avd. Oslo og Akershus som ikke ligger inne i NOFs felles medlemsliste. NOF hadde da totalt 9241 medlemmer i 2015, noe som er en økning på 94 medlemmer fra 2014.

Tidsskrifter

NOF gir ut fire tidsskrifter. Hovedtidsskriftet **Vår Fuglefauna** kom regelmessig ut med kvartalsvise numre, og i dette bladet settes det fokus på foreningens naturvernarbeid, populærvitenskapelige artikler samt arbeidet i de ulike ledd av organisasjonen. Bladet hadde 4321 lesere mot slutten av 2015. **Fuglevennen** kom ut med to nummer i 2015. Dette bladet er innfallsporten til fugleinteressen, og kan med rette betraktes som vårt rekrutteringstidsskrift. Her legges det vekt på fuglefôring, fuglekasser og hverdagslige opplevelser om fugler i nærmiljøet som passer for folk flest. Bladet hadde 4074 lesere mot slutten av 2015. Fagtidsskriftet **Ornis Norvegica** er utelukkende nettbasert, og publiserte i løpet av året fem artikler på til sammen 31 sider. I 2014 startet NOF med et fjerde tidsskrift. Dette heter **Fugleåret**, og er ment å være en oppsummering av interessante, kvalitetssikrede fugleobservasjoner fra den angitte tidsperioden. I desember 2015 kom det andre heftet ut ved navn **Fugleårene 2011 og 2012**. Bladet hadde ved årets utløp 1334 lesere. NOFs fylkesavdelinger utgir til sammen 13 lokaltidsskrifter, som til sammen har ca. 35 utgivelser pr. år.

Internett og sosiale medier

På vårt nettsted www.birdlife.no var det god aktivitet i 2015. Det ble totalt publisert 176 nyhetssaker, hvor 84 ble vist på forsiden. Året var nok en gang godt hva gjelder produksjon av nyheter på de fylkesvise nettsidene. Totalt 90 saker ble publisert, og en rekke av dem ble frontet på forsiden til NOF. Fylkesvis fordeling av nyhetssaker var som følger: Sør-Trøndelag (20), Buskerud (17), Hordaland (15), Telemark (6), Nordland (5), Vest-Agder (5), Vestfold (5), Troms (4), Oslo og Akershus (3), Nord-Trøndelag (3), Finnmark (2), Hedmark (1), Sogn og Fjordane (1), Oppland (1), Rogaland (1) og Østfold (1). Fylkene Aust-Agder, Møre og Romsdal og Svalbard (LOFF) har ikke hatt noen aktivitet på sine respektive nettsider på birdlife.no i 2015. Flere av de nevnte bruker for øvrig egne nettsider som primært nettsted for sine avdelinger, og statistikk for disse er ikke inkludert her. I tillegg ble to saker publisert av jentegruppa i NOF i 2015.

Brukerstatistikk

Bruken av birdlife.no var god i 2015, og ligger på samme nivå som i 2014. 722 000 sideoppslag ble gjort, fordelt på 245 000 besøk fra 125 000 unike maskiner.

Tilsvarende tall for fuglevennen.no er ganske nøyaktig 540 000 sideoppslag fordelt på 181 000 besøk fra 134 000 unike maskiner. Hagefuglitellingen i slutten av januar medførte stor aktivitet på siden. Den beste enkeltdagen var søndag 25. januar, da hele 7300 brukere var innom siden. Den gjennomsnittlige bruken av siden gjennom året var 7-8 % større enn fjoråret.

NOF er aktiv i de sosiale mediene Facebook og Twitter. Disse to er en viktig del av NOFs formidling av informasjon på en hurtig og enkel måte. Per 31. desember 2015 hadde vi 7350 følgere på Facebook (www.facebook.com/fuglevern), som er et tilfang på 1565 tilhengere i løpet av 2015. På Twitter (www.twitter.com/fuglevern) var det 995 følgere 31. desember 2015, hvilket er en økning på 125 følgere i 2015. Vi synliggjør også våre medlemmers blogger gjennom NOFs samleside på fuglevern.blogspot.com. Siden hadde i gjennomsnitt 475 månedlige besøk, hvilket er noe under nivåene i 2012 og 2013 (ca. 650 besøk per dag). Vårt nyhetsbrev, som man kan abonnere på fra birdlife.no, gikk ut til 2222 personer per 31.12.2015, hvilket er 214 personer flere enn ved utløpet av 2014.

Økonomi

Det reviderte årsregnskapet til NOF viser et overskudd på kr. 1 001 126. Totalomsetningen for året ble kr. 19 428 134 med fordeling på ca. 9,4 millioner på organisasjonsdrift og ca. 10 millioner på prosjektvirksomheten. Driftstøtten fra Miljødirektoratet utgjorde 2,1 millioner. NOF har for tiden god likviditet og egenkapitalen er ved årsskiftet kr. 7 258 004. Endring i vårt eierforhold i Natur og Fritid AS fra 50 % til 100 % er tillagt egenkapitalen med pålydende verdi kr. 100 000. Foreningen hadde ved utgangen av 2015 en bankbeholdning på kr. 15 856 793, herav er kr. 6 969 279 bundet opp i prosjektvirksomheten.

Årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret 2015

Fond / Årstall	Status per 1.1.2015	Disposisjoner 2015	Status per 31.12.2015
Disposisjonsfond	6 156 878	1 101 126*	7 258 004

*Av dette er kr. 1 001 126 årets overskudd og kr. 100 000 økt aksjekapital.

NOFs egenkapital er i sin helhet plassert i et disposisjonsfond. Årsoppgjørdisposisjonene framlegges årsmøtet på Stiklestad 23. april 2016 for godkjenning.

Fond

Alle fond i NOF bestyres av et faglig råd utnevnt av styret, kalt Fondsstyret. For 2015 har dette rådet bestått av Svein Karlsen (leder), Jostein Sandvik, Torborg Berge, Torgeir Nygård og Peter Sjolte Ranke (sekretær). Hvert fond har sine egne statutter, hvor den generelle regelen er at maksimalt 80 % av årets rente skal fordeles til prioriterte søknader. NOFs fondsregnskap inngår ikke i årsregnskapet for foreningen. Status for våre fond per 31.12.2015 var følgende:

Norsk Fuglevernfond: Formål å fremme ornitologisk forskning innen fuglevern ved utdeling av årlige stipender. Innestående kr. 559 932.

Snøuglefondet: Underlagt Norsk Fuglevernfonds statutter, i tillegg til egen avtale om disponering. Gjelder prosjekter på norskhekkende dagrovfugler og ugler og i særdeleshet snøugle. Innestående kr. 1 473 189.

Oddmund Aune og Erling Bjørgums Minnefond: Formål å fremme ornitologisk forskning med spesiell vekt på trekkfugler. Utdeling av årlige stipendier. Innestående kr. 238 996.

Svein Haftorns Minnefond: Fondets formål er, i Svein Haftorns ånd, å øke barn og ungdommers interesse for norsk fuglefauna. Innestående kr. 393 337.

Jon Suuls Legat: Dette er et fond som har til formål å støtte ideell virksomhet innen norsk natur- og kulturvernarbeid rettet mot sjøfugl, i særdeleshet ærfugl. Det vil ikke bli foretatt utbetalinger fra fondet før beholdningen er minimum kr. 100 000. Innestående kr. 83 581.

Totalt innestående på NOFs fond er kr. 2 749 075. Det ble delt ut kr. 55 205 til prioriterte fondssøknader i 2015.

Prosjektvirksomheten

Prosjektvirksomheten i NOF har vært betydelig også i 2015. Aktiviteten er både knyttet til oppdrag fra forvaltningsmyndighetene og egne prosjekter, og ikke minst en kombinasjon av disse kategoriene, hvor NOF initierer prosjekter som vi søker støtte til gjennomføringen av hos forvaltningsmyndighetene. Flere større prosjekter er i stor grad basert på frivillig innsats fra foreningens medlemmer. Noen prosjekter inngår i nasjonal bestandsovervåking av fuglefaunaen, enten som en generell overvåking av fuglefaunaen, eller som spesifikk overvåking av enkeltarters hekke-/overvintringsbestander eller trekkregistreringer.

De fleste av disse prosjektene er langsiktige, slik at bestandsutviklingen over tid kan følges. Dette gjelder blant annet datainnsamling i hekkfuglovervåkingen **Terrestrisk overvåking av fuglebestandene (TOV-E)** som overvåker hekkebestanden i standardiserte geografiske ruter for en rekke norske fuglearter. Prosjektet har siden 2012 omfattet ruter i alle landets fylker. Ved NOFs fuglestasjoner på Lista og Jomfruland følges bestandsutviklingen under vår- og høsttrekket ved tellinger og ved standardisert fangst og ringmerking, som også inngår som en del av miljømyndighetenes terrestriske miljøovervåking. Resultatene fra NOFs overvåking

ved fuglestasjonene publiseres årlig i NOFs rapportserie **Norsk Hagefugltelling** er en årlig landsdekkende telling av hagefugler, og ble som vanlig gjennomført den siste helga i januar med stor deltakelse. I tillegg utfører NOF **Overvåking av fugler i jordbrukets kulturlandskap (3Q)** i samarbeid med Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO). NOF deltar i den regionale overvåkingen av sjøfugl både i hekketiden og om vinteren som en del av **det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugler (SEAPOP)**. Av de artsspesifikke prosjektene gjennomfører vi nasjonal overvåking på to av de globalt truede artene vi har i Norge, **dverggås** og **stellerand**, samt **havørn** som er en ansvarsart for Norge og **åkerrikse** som er på den norske rødlista som kritisk truet. For stellerand og særlig for dverggås, er prosjektene omfattende og innsatsen favner utenfor landets grenser. Blant annet har begge disse prosjektene stor aktivitet innenfor rammen av *Miljøsamarbeidet mellom Norge og Russland*. Fra 2011 har et EU-prosjekt pågått med bevaring av dverggås langs den europeiske trekkruta (LIFE+) hvor NOF spiller en viktig rolle.

Etter at NOFs femårige nasjonale kartlegging av **hubro** ble avsluttet i 2012 ble dette prosjektet avløst av et løpende overvåkingsprosjekt for arten i utvalgte områder i Norge. I 2013 ble dette utvidet til å omfatte fire overvåkingsområder. Arbeidet inkluderer også kartlegging av habitatbruk vha. satellitt-telemetri og GPS-teknologi. Fra 2015 har vi i tillegg foretatt genetiske undersøkelser av både unger og voksne på samtlige registrerte reir i overvåkingsområdene. Dette gjøres i samarbeid med en genetiker ved NINA. Et omfattende arbeid med å kartlegge dietten hos hubro i Midt-Norge ble innlemmet i NOFs prosjektportefølje i 2013, og ble videreført i 2014/2015 og i løpet av 2016 vil resultatene publiseres. Videre overvåker vi **sædgås**. Dette arbeidet har fokus både på studier av trekk og overvintringsforhold vha. satellittsendere og halsringmerking, samt genetiske/morfologiske analyser som viser at vi har to distinkte underarter hekkende i Norge. I 2015 ble det særlig satset på kartlegging av hekkeforekomster av sædgås av underarten *fabalis*. Denne underarten er globalt i tilbakegang, og det er nå en internasjonal handlingsplan under utarbeidelse for denne underarten, hvor NOFs prosjekt har vært en sentral bidragsyter. NOF har også regionale overvåkingsprosjekter på **vandrefalk** og **hønsehauk**. Sammen med NINA og Agder naturmuseum, har NOF et prosjekt som omfatter kartlegging av hekkeøkologi, bestandsforhold, vandringsmønster og habitatvalg hos **snøugle**. I 2015 påviste prosjektet omfattende hekking av snøugle i Nord-Norge, med 23 konkrete hekkefunn. Det ble påsatt sju satellittsendere på snøuglehunner i løpet av hekkesesongen og disse gir nå viktig informasjon om artens vandringer. Nytt i 2014 var oppstart av et genetikkstudium på snøugle i samarbeid med en genetikkforsker ved NINA som i løpet av 2015 har gitt interessante resultater. Prosjektet omfatter også samarbeid og direkte innsats i Russland (som del av Miljøsamarbeidet mellom Norge og Russland) og Canada ettersom prosjektet søker å avdekke bestandsforhold og vandringer i en global sammenheng. Dette arbeidet er viktig i internasjonal sammenheng for å revidere snøuglas status også på IUCNs rødliste. I 2014 resulterte prosjektets arbeid i at snøugle ble en prioritert art i Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF) sitt initiativ AMBI (*Arctic Migratory Birds Initiative* som skal sikre bedre bevaring av fuglearter som hekker i Arktis). Andre arter som er sentrale i dette initiativet er dverggås og lappspove. NOFs prosjektarbeid på alle disse tre artene gjør at NOFs fagavdeling har en spesiell rådgivende rolle for CAFF i AMBI-sammenheng. Vi kartlegger trekkrutene og bevegelser hos **fiskeørn**, **fjellvåk**, **lappugle**, **boltit**, **lappspove** og **brushane** v.h.a. miniatyr satellittsendere. Fra 2014 startet vi opp med kartlegging og overvåking av **kongeørn** som inngår i Miljødirektoratet sitt «Rovdata-prosjekt». I tillegg gjennomfører NOF feltregistreringer av kongeørn i Rødsjø beitedistrikt for ifm. kartlegging av

kongeørnskader på bufe på oppdrag fra Statens naturoppsyn. I 2015 publiserte NOF rapporten «Kongeørn i Norge», som er en kunnskapsstatus for arten. Denne er blant annet brukt som underlag for Miljødirektoratets rapport om forvaltning av kongeørn i 2016.

Når det gjelder **NOFs bistandsrelaterte aktiviteter** så ble de inngått en ny prosjektavtale med Norad om dette i 2015 for bistandsarbeid i Malawi og Nepal. Dette omfatter samarbeidsprosjektene med BirdLife organisasjonen *Wildlife and Environmental Society of Malawi* som ble innledet i 2012, og prosjektsamarbeidet med BirdLife organisasjonen *Bird Conservation Nepal* som ble startet i 2013. Prosjektene har som mål å bidra til bedre ivaretagelse av viktige fugleområder ved bevisstgjøring og igangsetting av bærekraftige inntektsskapende aktiviteter for lokalbefolkningen.

I 2015 fullførte NOF første del av arbeidet med å revidere **statusen for norske IBA-områder**. Dette er et todelt prosjekt, hvor første del går ut på å oppdatere status for alle terrestriske og eksisterende IBA-er, mens identifisering av marine IBA-er vil komme i et oppfølgingsprosjekt. En full gjennomgang og oppdatering av de terrestriske og eksisterende IBA-er i Norge ble publisert i løpet av 2015.

Oppdatering av bestandsestimater for norske fugler startet for fullt i oktober 2013. Dette er oppdatering av de bestandsestimatene som NOF tidligere har utarbeidet til publikasjonene *Birds in Europe* (1996) og *Birds In Europe II* (2004). Dette er avgjørende viktig informasjon blant annet for nasjonal og internasjonal rødlisting av arter. I løpet av 2015 publiserte NOF dette arbeidet i en større rapport med oppdatert bestandsstatus for alle spontant forekommende norske hekkefuglbestander. NOFs fagrapporter kan fritt lastes ned fra våre internettsider.

NOFs fagavdeling hadde ansvaret for gjennomføring av en landsdekkende hekkekartlegging av Årets fugl, havelle i 2014. Arbeidet er sammenstilt og publisert i *Vår Fuglefauna* nr. 1 2016.

Gjennom NOFs fylkesavdelinger og lokallag er det et stort mangfold av lokale og regionale prosjekter rettet mot arter og/eller lokaliteter. Resultatene fra disse publiseres gjerne i våre fylkesvise tidsskrifter, NOFs medlemstidsskrift *Vår Fuglefauna* eller i NOFs fagtidsskrift *Ornis Norvegica*.

Lista Fuglestasjon

Lista Fuglestasjon gjennomførte i 2015 sin 25. sesong med overvåking av fugletrekket i Lista Fyr området. Da stasjonen ble overtatt av NOF i 2015, var dette også den første sesongen der NOF var ansvarlig for gjennomføringen av denne overvåkingsaktiviteten. Overvåking foregikk fra 15. mars – 10. juni og 15. juli – 15. november med standardisert nettfangst og trekkteillinger.

Aïda López Garcia har vært ansatt som stasjonsleder i 2015. Simon Davies har vært ansvarlig for gjennomføringen av feltarbeidet både vår og høst. Fuglestasjonen hadde også et betydelig antall frivillige som fikk opplæring og bidro ved fuglestasjonen i 2015. Resultatene viste at 2015 var et svært dårlig hekkeår med rekordlave tall for flere vanlige arter.

Fuglestasjonen gjennomførte et stort og vellykket 25-års jubileumsarrangement siste helg i august, med stor deltakelse og mange aktiviteter. Blant annet besøkte Klima- og miljøministeren stasjonen. Stasjonen har også vært involvert i søknadsprosessen som førte fram til at *Besøkssenter våtmark Lista* har blitt autorisert, lokalisert til Lista fyr. NOF vil være engasjert i styringen og driften av dette senteret i samarbeid med flere lokale og offentlige aktører, som vi håper også vil styrke tilbudet på stedet og gi et fruktbart samarbeid for fuglestasjonen.

Naturvernarbeid

NOFs sekretariat samarbeider med våre fylkesavdelinger, lokallag og ressurspersoner om innspill i lokale/regionale og nasjonale høringsprosesser, og om innspill til ulike politiske nivå. Flere fylker jobber godt med slike saker. Vi har engasjert oss i en lang rekke saker i ulike deler av organisasjonen. Uttalelser og påklaging av kraftutbyggingsaker tar fortsatt en hel del kapasitet. Det dreier seg mye om vindkraftsaker, men vi har blant annet også klaget på en tillatelse på bølgekraftverk utenfor Runde, Møre og Romsdal.

I januar kom nyheten om at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ikke gav tillatelse til oss utbygging av Siragrunnen vindkraftverk, en vindkraftutbygging vi i en årrekke har jobbet mot. Avslaget ble påklaget av utbygger til behandling på departementsnivå. NOF har i denne prosessen sendt brev til departementet ved flere anledninger, og vært i møte med olje- og energiministeren for å legge frem vårt syn. Dette møtet og videre oppfølging har pågått i samarbeid med en rekke andre naturvernorganisasjoner, og vi vurderer at samarbeidet har tjent saken. Saken har vært mye omtalt i media, og NOF har vært profilert ved flere anledninger, både redaksjonelt og via kronikker. Klima- og miljødepartementet trakk i juni tilbake en konsesjon til Kvitvola/Gråhøgda vindkraftverk i Engerdal, i en sak der NOF har avgitt uttalelse.

Forslaget om avprioritering av svarthalespove vakte motstand hos NOF, og vi har gjennom høringen argumentert for at arten fortsatt skal være en prioritert art, og at forslag til handlingsplan må følges opp for å finne frem til virkningsfulle tiltak som kan sikre artens fortsatte eksistens i vårt land.

Vi har avgitt en rekke høringer i løpet av 2015, blant annet om foreslåtte endringer i plan- og bygningsloven, og om endringer av skjermingsgrad av sensitive arter. Vi har også avgitt kommentarer til foreslåtte endringer i naturmangfoldloven og viltloven. NOF leverte tidlig på året et fyldig innspill til handlingsplanen til naturmangfold. Meldingen ble presentert i desember i 2015. Bruk av IBA-områder i forvaltningen og tiltakspakke for sjøfugl var blant forslagene vi fremmet. I høringen av en NOU om norsk pelsdyroppdrett, mente NOF at norsk pelsdyroppdrett bør avvikles, blant annet med bakgrunn i problematikken rundt rømning av mink. Bly er igjen tillatt som ammunisjon, og NOF hadde en hel del innspill til forskriften om bruk av dette.

NOF er fast medlem av *Kontaktutvalget for rovviltforvaltningen*. I tillegg har sentralstyret utnevnt Alv Ottar Folkestad som kongeørneksperter i NOF, og han skal være talerør og kontaktpunkt for NOF i saker som omhandler kongeørn. NOF har påklaget fellingstillatelse på kongeørn både i Troms og Sør-Trøndelag, i sistnevnte fylke ble vår klage tatt til følge. Sent på året hadde vi en kronikk i Aftenposten om kongeørn som skadegjørere. Kronikken kom som et

svar på et betydelig press fra beitenæringen om endret forvaltning av kongeørn i Norge. Vi har også hatt flere andre avisinnlegg om kongeørn i forhold til beitedyr.

En planlagt motorvei og jernbane gjennom Tyrifjorden våtmarkssystem i Buskerud førte til at en såkalt *Ramsar Advisory Mission* (RAM) ble gjennomført 2.-3. juli, der blant annet NOF og Ramsar-sekretariatet deltok. Kun fire dager før anbefalingene fra Ramsarkonvensjonen var klar gav regjeringen og samarbeidspartene klarsignal for utbygging av motorvei og jernbane gjennom Nordre Tyrifjorden våtmarkssystem. NOF følger saken tett videre.

Av andre saker NOF (nasjonalt og på fylkes- og lokallagsnivå) har engasjert seg i, er det naturlig å trekke frem arbeidet for å bevare Brekstadfjæra og for marint vern av Gaulosen i Sør-Trøndelag, arbeidet mot oppdrett ved lundekolonien på Fugløya i Nordland, vår motstand mot mudring av Tanamunningen i Finnmark, mot fjerning av måkekoloni i Moss i Østfold, mot planer om roing ved Borrevannet naturreservat i Vestfold, mot uttak av torv ved Flakstadmåsan og bygging av IKEA-varehus på vipemark i Akershus, for bevaring av vipe i Hordaland gjennom «vipeprosjektet» og klage på dispensasjon i fuglefredningsområde på Lista i Vest-Agder.

NOF har i løpet av 2014 og deler av 2015 lagt ned en betydelig innsats i å kartlegge og oppdatere kunnskapsgrunnlaget for viktige fugleområder i Norge (Important Bird and Biodiversity Areas – IBAer). En omfattende rapport over IBAer i Norge ble presentert i 2015. Dette er en viktig begivenhet i det videre arbeidet for å sikre de viktigste fugleområdene i Norge.

Martin Eggen ble ansatt som naturvernrådgiver i NOF fra 1. desember. Med dette øker foreningen sin kapasitet til å følge opp naturvernarbeid på nasjonalt nivå. En viktig del av stillingen inkluderer å følge opp fylkes- og lokallag og deres arbeid med naturvern.

Rapportsystemet for fugler

NOF administrerer innholdet i artsobservasjoner.no/fugler, og har ansvar for brukerstøtte til generelle og administrative brukere. Administrasjonen som NOF, gjennom en avtale med Artsdatabanken, skal gjennomføre, innebærer validering av utvalgte arter som omfattes av de alvorligste kategoriene på den norske rødlisten av 2010. Truete arter som blir spesielt nøye fulgt opp i Artsobservasjoner i 2015 var åkerrikse, vipe, hubro, havelle og svarthalespove – for å nevne noen.

I mai ble den lenge ventede nye versjonen av Artsobservasjoner lansert. I NOF sine øyne var dette en prematur lansering. Dette resulterte blant annet i et skred av ekstra brukerstøtte. Mye funksjonalitet fra versjon 1 manglet, og brukerne hadde til dels store problemer med å sette seg inn i det nye systemet. Etter sommeren ble en del fikset, og selve rapporteringsbiten av applikasjonen fungerte tilfredsstillende. De administrative verktøy var det derimot mer utfordrende å jobbe med, men stadige forbedringer gjorde valideringsarbeid mulig utover høsten.

Oppslutningen rundt systemet har vært meget god, og antall innlagte observasjoner er på et stabilt høyt nivå. 1.56 millioner observasjoner ble rapportert fra nyttår til 31. desember 2015. Det var en nedgang på ca. 25 000 observasjoner i forhold til 2014, men var samtidig det tredje beste året siden oppstarten i 2008. Majoriteten av materialet ble rapportert av fuglekikkere på frivillig basis.

Komitéer og utvalg

De fleste lokale rapport- og sjeldenhetskomitéer (LRSK) benytter nå applikasjonen *artsobservasjoner.no/fugler* til både validering av funn og som kilde og rapportgenerator til sine årsrapporter. NSKF bruker rapportsystemet til behandling av saker, mens NFKF lager sine årsrapporter ved hjelp av verktøyene tilgjengelige for dem. Drøyt 100 personer fra landets 22 rapportområder har vært involvert i å kvalitetssikre materiale fra Rapportsystemet for fugler.

Denne delen av vår virksomhet blir i all hovedsak gjennomført på idealistisk grunnlag av foreningens medlemmer. Det er et svært omfattende materiale som på denne måten stilles til disposisjon for de ulike ledd av naturforvaltningen her i landet (som for eksempel viltkartlegging og naturtypekartlegging), noe som er med på å sette NOF i en særstilling blant norske naturvernorganisasjoner.

Norsk Sjeldenhetskomité for Fugl (NSKF) har i 2015 bestått av Tor Audun Olsen (sekretær), Øivind Egeland, Oddvar Heggøy, Kjell Ruud Mjøltnes, Simon Rix og Bjørn Olav Tveit. Komitéen hadde et aktivt år med mange saker til vurdering. NSKF-rapporten for årene 2011 og 2012 ble publisert i «Fugleåret 2011-2012» i desember 2015.

Norsk Faunakomité for Fugl (NFKF) sluttførte i andre halvår toårsrapporten «Fugler i Norge 2011-2012». Rapporten ble publisert i «Fugleårene 2011-2012» i desember 2015. Rapporten ble skrevet av den nydannede komitéen, som besto av Frode Falkenberg (sekretær), Tore Reinsborg, Magne Myklebust, Thorstein Holtskog, Jørn Helge Magnussen, Oddvar Heggøy og Tomas Aarvak.

Norsk navnekomité for fugl (NNKF) har i 2015 bestått av Morten Bergan, Odd Bruce Hansen, Helge Kvam, Viggo Ree, Øivind Syvertsen og Per Ole Syvertsen (sekretær). Komiteen avholdt ett møte (17.-18. januar i Hole, Buskerud). I tillegg ble enkelte navnesaker avgjort gjennom e-postrunder seinere på året. Man fikk dessverre ikke til noe møte på høsten, og behandling av endringer i Clements-lista som ble publisert i august måtte derfor vente til nyåret 2016.

Eierskap og engasjement i andre virksomheter

NOF overtok i løpet av 2015 ansvaret for Lista Fuglestasjon og også deres eierandel i *Natur og Fritid AS*. NOF er nå eneeier av selskapet. Dette er en butikk som selger biologisk litteratur, optikk og feltutstyr til naturinteresserte m.m. Selskapet hadde en omsetning i 2015 på kr. 17,8 millioner. NOF sitter i interimstyret for det nyopprettede *Besøkssenter Våtmark Lista*. NOF eier 51 % av aksjene i Trondheimsfjorden Ramsarsenter AS. NOF er også en av stifterne av Norsk Sjøfuglsenter på Værlandet i Askvoll.

Oppsummering

NOF har hatt et godt år i 2015. NOFs strategi som ble vedtatt i 2014 har gitt foreningen fornyet strategisk retning, som vi har sett resultater av i 2015. NOF har styrket sitt viktige arbeid med naturvernsaker og utadrettet arbeid. Den økonomiske omsetningen har vært høy, og aktiviteten og omsetningen i prosjektvirksomheten har vært stor. Årets økonomiske resultat bidrar til å sikre NOF som organisasjon mulighet til fortsatt utvikling og handlefrihet.